

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 15 Ιουλίου 2019 με την εξής σύνθεση:
Άννα Χριστοδουλάκου, Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση και Μιχαήλ Οικονόμου,
Μέλη.

Για να εξετάσει την από 10.06.2019 προδικαστική προσφυγή με
Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 717/11.06.2019 της προσφεύγουσας
«.....», που εδρεύει στην, οδός αρ.,
όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα
εκπροσωπείται και

Της πρώτης παρεμβαίνουσας «.....» και το διακριτικό τίτλο
«.....», που εδρεύει στο, οδός αρ. και
....., Τ.Κ., όπως νομίμως εκπροσωπείται

Της δεύτερης παρεμβαίνουσας «.....» και το διακριτικό τίτλο
«.....», που εδρεύει στα, αρ. και
....., Τ.Κ., όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει
δεκτή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή της και να ακυρωθεί η υπ' αριθμ.
πρωτ. 29744/29.05.2019 (ΑΔΑ:.....) Απόφαση της αναθέτουσας αρχής,
κατά το μέρος που με αυτήν αφενός απορρίφθηκε η προσφορά της για τα
τμήματα Β και Γ του διαγωνισμού και αφετέρου έγιναν δεκτές οι προσφορές των
διαγωνιζομένων α), β) (πρώτη παρεμβαίνουσα) και γ)
..... (δεύτερη παρεμβαίνουσα) για το τμήμα Β του διαγωνισμού.

Με τις παρεμβάσεις οι παρεμβαίνουσες επιδιώκουν την απόρριψη
της προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της
προσβαλλόμενης πράξης τόσο κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η

προσφορά της προσφεύγουσας όσο και κατά το μέρος που έγινε αποδεκτή καθεμία εκ των προσφορών τους.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Άννα Χριστοδουλάκου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθμ. Διακήρυξη της προκηρύχθηκε Διεθνής Δημόσιος Ανοικτός Διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου υλοποίησης του Υποέργου 1 «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΔΟΜΕΣ» της Πράξης «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΔΟΜΕΣ» με κωδικό ΟΠΣ (MIS):, που είναι ενταγμένη το Ε.Π «Αττική», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 2.036.290,32€ πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει σχέσης ποιότητας - τιμής. Περίληψη της Διακήρυξης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 26.06.2018, ενώ η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 29.06.2018 με ΑΔΑΜ: 2018-06-29, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.). (Συστημικοί Αριθμοί: Τμήμα Α:, Τμήμα Β:, Τμήμα Γ:και Τμήμα Δ:

2. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό, εξοφληθέν, όπως προκύπτει από το από 10.06.2019 αποδεικτικό πληρωμής της, δεσμευμένο, όπως προκύπτει από την εκτύπωση της σχετικής σελίδας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων), ύψους 8.870,97€, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ των τμημάτων στα οποία αφορά η προσφυγή ανέρχεται στο ποσό των 1.774.193.55€ (Τμήμα Β: 1.048.387,10€ και Τμήμα Γ: 725.806,45€).

3. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2018, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

4. Επειδή, η υπό κρίση προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 29.05.2019, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 10.06.2019, ημέρα Δευτέρα, κοινοποιήθηκε, δε, από την προσφεύγουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. αυθημερόν.

5. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η προδικαστική προσφυγή κατ' αρχήν κατά το μέρος που με την προσβαλλόμενη απερρίφθη η προσφορά της για τα Τμήματα Β και Γ του διαγωνισμού, για τα οποία υπέβαλε προσφορά.

6. Επειδή, η υπό κρίση πρώτη παρέμβαση έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, δια καταθέσεως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 21.06.2019, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς τους διαγωνιζόμενους μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 12.06.2019. Η ως άνω παρέμβαση κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. από την παρεμβαίνουσα μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 21.06.2019. Περαιτέρω, ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, κατ' αρχήν κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η προσφορά της

Αριθμός Απόφασης: 873/2019

προσφεύγουσας, μόνο όσον αφορά στο Τμήμα Β του διαγωνισμού, για το οποίο υπέβαλε η παρεμβαίνουσα προσφορά, η οποία έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη.

7. Επειδή, η υπό κρίση δεύτερη παρέμβαση έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, δια καταθέσεως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 24.06.2019, ημέρα Δευτέρα, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς τους διαγωνιζόμενους μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 12.06.2019. Η ως άνω παρέμβαση κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. από την παρεμβαίνουσα μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 24.06.2019. Περαιτέρω, ασκείται μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, κατ' αρχήν κατά το μέρος που με αυτήν απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας, μόνο όσον αφορά στο Τμήμα Β του διαγωνισμού, για το οποίο υπέβαλε η παρεμβαίνουσα προσφορά, η οποία έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη. Περαιτέρω, απαραδέκτως προβάλλει η παρεμβαίνουσα λόγο αποκλεισμού της προσφεύγουσας επιπλέον αυτών για τους οποίους αποκλείστηκε με την προσβαλλόμενη (πρβλ. ΑΕΠΠ 379/2019, σκ. 7)

8. Επειδή, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 33830/21.06.2019 έγγραφό της, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής. Τις ως άνω απόψεις της η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, στις 24.06.2019.

9. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την υπ' αριθμ. Διακήρυξη της προκηρύχθηκε Διεθνής Δημόσιος Ανοικτός Διαγωνισμός για την επιλογή αναδόχου υλοποίησης του Υποέργου 1 «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΔΟΜΕΣ» της Πράξης «ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΑΤΡΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΔΟΜΕΣ». Η προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορά για τα τμήματα Β και Γ του διαγωνισμού (προσφορά με α/α συστήματος: Τμήμα Β: 110231 και Τμήμα

Γ: 110243). Η πρώτη παρεμβαίνουσα υπέβαλε προσφορά για το Τμήμα Β του διαγωνισμού (προσφορά με α/α συστήματος 104948), ενώ και η δεύτερη παρεμβαίνουσα υπέβαλε προσφορά για το Τμήμα Β του διαγωνισμού (προσφορά με α/α συστήματος 112620). Με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. πρωτ. 29744/29.05.2019 Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, εγκρίθηκαν τα οικεία Πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού και η προσφορά της προσφεύγουσας απορρίφθηκε όσον αφορά όλα τα τμήματα στα οποία συμμετείχε, με την αιτιολογία «....., *διότι κατέθεσε Υπεύθυνες Δηλώσεις που δεν φέρουν ημερομηνία υπογραφής και δε φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής τους. Επιπλέον δεν έχει καταθέσει πιστοποιητικό ISO 14001:2015 ή EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) ή ισοδύναμα πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείρισης, το οποίο βρίσκεται σε ισχύ*». Επίσης, με την προσβαλλόμενη έγιναν αποδεκτές οι προσφορές των παρεμβαίνουσών για το Τμήμα Β του διαγωνισμού. Κατά της ως άνω απόφασης, κατά το μέρος που με αυτήν αφενός απερρίφθη η προσφορά της προσφεύγουσας για τα τμήματα Β και Γ του διαγωνισμού και αφετέρου έγιναν δεκτές οι προσφορές των παρεμβαίνουσών για το τμήμα Β του διαγωνισμού, ασκήθηκε η υπό εξέταση προσφυγή.

10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν. 4412/2016 «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια ...». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 91 του Ν. 4412/2016 «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. ...».

11. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕλΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ. Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και

ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μηκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

12. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκώ πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα

γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕΛΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

13. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑθ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

14. Επειδή, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της

σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

15. Επειδή, οι διαγωνιζόμενοι φέρουν την ευθύνη για τη νόμιμη σύνταξη της προσφοράς τους, το περιεχόμενο της οποίας τους δεσμεύει (Α.Ε.Π.Π. 102/2018).

16. Επειδή, το ΔΕΕ έχει χρησιμοποιήσει την έννοια του «ευλόγως ενημερωμένου και κανονικά επιμελούς συμμετέχοντα» σε διαφορετικά επίπεδα αξιολογικής κρίσης. Ειδικότερα, καταρχήν αναφορικά με την κρίση περί της ασάφειας ή μη όρου διακήρυξης έχει αναφέρει ενδεικτικά «Στη σκέψη 42 της αποφάσεως SIAC Construction (C-19/00, EU:C:2001:553), το Δικαστήριο έκρινε ότι τα κριτήρια αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται, στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο που να επιτρέπει σε όλους τους διαγωνιζόμενους οι οποίοι είναι ευλόγως ενημερωμένοι και επιδεικνύουν τη συνήθη επιμέλεια να τα ερμηνεύουν κατά τον ίδιο τρόπο. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν ο ενδιαφερόμενος διαγωνιζόμενος αδυνατούσε όντως να κατανοήσει τα επίμαχα κριτήρια αναθέσεως ή αν πρέπει να θεωρηθεί ότι είχε τη δυνατότητα να τα κατανοήσει βάσει του κριτηρίου του ευλόγως ενημερωμένου διαγωνιζόμενου που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια» (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigilo Ltd) σκ. 54,55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C-375/17 (Stanley Int. Betting Ltd) σκ. 71). Περαιτέρω, η ως άνω έννοια «αναδύεται» όταν το Δικαστήριο επιληφθέν επί συγκεκριμένης συμπεριφοράς υποψηφίου και δη επί ζητήματος γένεσης τελωνειακής οφειλής έκρινε ότι «Συναφώς, αφενός, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η έκφραση «όφειλαν εύλογα να γνωρίζουν», που περιλαμβάνεται στο άρθρο 202, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του τελωνειακού κώδικα, αναφέρεται στη συμπεριφορά ενημερωμένου και επιμελή επιχειρηματία» [Απόφαση του ΔΕΕ της 17ης Νοεμβρίου 2011, υπόθεση C-454/10 (Oliver Jestel) σκ.22, Προτάσεις του

Γενικού Εισαγγελέα, Michal Bobek, της 5ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση C-224/16 (ΑΕΒΤΡΙ) σκ. 71].

17. Επειδή, με τον πρώτο λόγο που αφορά στον αποκλεισμό της από το διαγωνισμό, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι «Διότι η Αναθέτουσα Αρχή, δυνάμει της προσβαλλόμενης απόφασης, όλως μη νόμιμα και αβάσιμα έκρινε ότι η εταιρεία μας κατέθεσε υπεύθυνες δηλώσεις που δεν φέρουν ημερομηνία υπογραφής, καθώς η ημερομηνία υπογραφής τους είναι η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υπογραφής. Ως εκ τούτου, όλως μη νόμιμα και αβάσιμα δεν προκρίθηκε η προσφορά της εταιρείας μας στο στάδιο εξέτασης των οικονομικών προσφορών, ως προς τα Τμήματα Β και Γ. Ειδικότερα, εν προκειμένω, σε αντίθεση με το σκεπτικό της προσβαλλόμενης απόφασης, οι υπεύθυνες δηλώσεις που κατέθεσε η εταιρεία μας ΦΕΡΟΥΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ, ΚΑΘΩΣ ΑΥΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΨΗΦΙΑΚΑ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ. Ως εκ τούτου, ημερομηνία υπογραφής των υπεύθυνων δηλώσεων που υποβάλαμε θεωρείται η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υπογραφής τους. Αυτό επιβεβαιώνεται πλήρως από τη νομολογία της ΑΕΠΠ, η οποία έχει δεχθεί ότι, όπως ορίζεται στο άρθρο 25 του Κανονισμού 910/2014, "1. [...] 2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή" (80/2018, 118/2019 ΑΕΠΠ). Με τον αποκλειστικό, τρόπο ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων δε που έχουν συνταχθεί από τον ίδιο τον υποβάλλοντα αυτά οικονομικό φορέα, αναλαμβάνεται, έναντι της Αναθέτουσας Αρχής, η ευθύνη για την αλήθεια και την ακρίβεια των δηλουμένων και υφίσταται βεβαιότητα ότι τα εν λόγω στοιχεία της προσφοράς προέρχονται πράγματι από το πρόσωπο που τα υπογράφει. Επομένως, δεν παρίστανται νομότυπα τα έγγραφα που δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον υποβάλλοντα προσφορά οικονομικό φορέα, από τον οποίο φέρεται ότι συντάχθηκαν και, για το λόγο αυτό, δεν δύναται να ληφθούν υπόψη προς εκπλήρωση από τον προσφέροντα της υποχρέωσής υποβολής τους, πολλώ δε μάλλω της υποχρέωσης υποβολής ΕΕΕΣ (βλ. ΔΕΦΑΘ 136/2018). Περαιτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 108/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, το έγγραφο που υποβάλλεται μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ λαμβάνει κατά το Νόμο βεβαία χρονολογία, όταν αυτό φέρει ψηφιακή υπογραφή και

υποβάλλεται ηλεκτρονικά ("...1. Η υπεύθυνη δήλωση την οποία υπέβαλε νομίμως και ορθώς υπεβλήθη μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ την 20-10-2017 και έλαβε κατά νόμον βεβαία χρονολογία αφού φέρει ψηφιακή υπογραφή και υπεβλήθη ηλεκτρονικά"). Εκ των ανωτέρω, λοιπόν, καθίσταται σαφές ότι η ψηφιακή υπογραφή εγγράφων που υποβάλλονται στα πλαίσια δημόσιου διαγωνισμού μέσω του ΕΣΗΔΗΣ είναι ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή και αντικαθιστά αυτήν, ενώ η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υπογραφής ισοδυναμεί με την ημερομηνία τυχόν ιδιόγραφης υπογραφής. Η δε ηλεκτρονική υποβολή ψηφιακά υπογεγραμμένου εγγράφου στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ συνεπάγεται την λήψη βεβαίας χρονολογίας, η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ελλείψει ιδιόχειρης υπογραφής και ημερομηνίας. Είναι όλως μη νόμιμο και αβάσιμο, επομένως, να θεωρεί η Αναθέτουσα Αρχή ότι δεν υπάρχει ημερομηνία υπογραφής της Υπεύθυνης Δήλωσης, όταν το υποβληθέν έγγραφο φέρει νόμιμα ηλεκτρονική υπογραφή και ημερομηνία, η δε ημερομηνία της ηλεκτρονικής υπογραφής είναι η βεβαία ημερομηνία υπογραφής της Υπεύθυνης Δήλωσης, και δεν απαιτείται η επιπλέον χειρόγραφη αναφορά ημερομηνίας υπογραφής, καθώς η ημερομηνία θέσης της ψηφιακής υπογραφής είναι κατά νόμο η βεβαία ημερομηνία της Υπεύθυνης Δήλωσης. Κατά συνέπεια, όλως μη νόμιμα και αβάσιμα η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε την προσφορά της εταιρείας μας ως προς τα Τμήματα Β και Γ του υπό κρίση διαγωνισμού, και για το λόγο αυτό, θα πρέπει να γίνει δεκτή η παρούσα προσφυγή της εταιρείας μας και να ακυρωθεί, άλλως οίκοθεν ανακληθεί ή τροποποιηθεί, η προσβαλλόμενη με αριθμό πρωτ.: 29744/29.5.2019 απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, κατά το σκέλος απόρριψης της προσφοράς μας σχετικά με τα Τμήματα Β και Γ του υπό κρίση διαγωνισμού.».

18. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει σχετικώς ότι «Η ΙΚΕ «Γνωμοδοτεί Υπέρ της απόρριψης εν μέρει ως αβάσιμης της Προδικαστικής Προσφυγής με ΓΑΚ ΑΕΙ II I 717/11.06.2019 του οικονομικού φορέα «.....» κατά της αριθ. 29744/29-5-2019 Απόφαση της Υποδιοικήτριας όσον αφορά : Β1.1 Η ΙΚΕ «.....» κατέθεσε Υπεύθυνες Δηλώσεις που δεν φέρουν ημερομηνία υπογραφής και ως εκ τούτου δεν φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με

αυτή της ψηφιακής υπογραφής τους όπως ρητά αναφέρεται στην περίπτωση (ζ) της παραγράφου 2.4.1 της αριθ. Διακήρυξης: «ζ. Όλες οι απαιτούμενες δηλώσεις ή Υπεύθυνες Δηλώσεις που περιλαμβάνονται στις προσφορές δεν χρειάζεται να φέρουν θεώρηση γνησίου υπογραφής, και πρέπει να υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο, ήτοι από το ίδιο το φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στο διαγωνισμό ή όταν πρόκειται για εταιρεία από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτής. Επιπλέον, απαιτείται, επί ποινή αποκλεισμού, να φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής τους, η οποία να είναι εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (N. 4250/14)».

19. Επειδή, η πρώτη παρεμβαίνουσα προβάλλει σχετικώς ότι «Η προσφεύγουσα αβασίμως προβάλλει ότι εσφαλμένα απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση η προσφορά της και αποκλείστηκε από το διαγωνισμό. Ειδικότερα: Α. 1. Σύμφωνα με τον όρο 2.4.1. της διακήρυξης του διαγωνισμού «2.4.1. Γενικοί όροι υποβολής προσφορών ζ. Όλες οι απαιτούμενες δηλώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις που περιλαμβάνονται στις προσφορές δεν χρειάζεται να φέρουν θεώρηση γνησίου της υπογραφής; και πρέπει να υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο, ήτοι από το ίδιο φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στο διαγωνισμό ή όταν πρόκειται για εταιρεία από τον νόμιμο εκπρόσωπό αυτής. Επιπλέον; απαιτείται, επί ποινή αποκλεισμού, να φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής τους, η οποία να είναι εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προς της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (N. 4250/2014)». 2. Στην προκειμένη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής ορθά κρίθηκε ότι οι Υπεύθυνες Δηλώσεις που κατέθεσε η προσφεύγουσα δεν φέρουν ημερομηνία και για το λόγο αυτό απέρριψε την προσφορά της και απέκλεισε την εν λόγω εταιρία από το διαγωνισμό. Η προσφεύγουσα αβασίμως ισχυρίζεται με την Προσφυγή της ότι «...οι υπεύθυνες δηλώσεις που κατέθεσε η εταιρία μας ΦΕΡΟΥΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ, ΚΑΘΩΣ ΑΥΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΨΗΦΙΑΚΑ

ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ. Ως εκ τούτου, ημερομηνία υπογραφής των υπεύθυνων δηλώσεων που υποβάλλαμε θεωρείται η ημερομηνία της ηλεκτρονικής υπογραφής τους..», καθώς και ότι «η δε ηλεκτρονική υποβολή ψηφιακά υπογεγραμμένου εγγράφου στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ συνεπάγεται την λήψη βέβαιης χρονολογίας, η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ελλείψει ιδιόχειρης υπογραφής και ημερομηνίας». Ωστόσο, οι εν λόγω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν αβάσιμοι, καθότι αντίκεινται σε ρητούς όρους της διακήρυξης, η παράβαση των οποίων συνεπάγεται τον αποκλεισμό της προσφεύγουσας εταιρίας. Ειδικότερα, οι υπεύθυνες δηλώσεις που κατέθεσε η προσφεύγουσα εταιρία όχι μόνο δεν φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου της, αλλά δεν αναγράφουν καθόλου ημερομηνία. Συνεπώς, το γεγονός ότι υφίσταται ψηφιακή υπογραφή του φερόμενου ως νομίμου εκπροσώπου της, η οποία ψηφιακή υπογραφή φέρει ημερομηνία 3-10-2018, καθώς και το γεγονός ότι οι εν λόγω υπεύθυνες δηλώσεις υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, δεν αναπληρώνει την έλλειψη ημερομηνίας από το σώμα των υπευθύνων δηλώσεων, καθώς αυτές έπρεπε επί ποινή αποκλεισμού να φέρουν ημερομηνία, η οποία να είναι ταυτόσημη με την ημερομηνία της ψηφιακής υπογραφής. Εξάλλου, από το σώμα των υπεύθυνων δηλώσεων προκύπτει ότι στην ψηφιακή υπογραφή της προσφεύγουσας εταιρίας εμφανίζεται η ένδειξη «Άγνωστη η εγκυρότητα», γεγονός που συνεπάγεται ότι τελεί υπό αμφισβήτηση η εγκυρότητά της.. Συνεπώς, νομίμως με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας εταιρίας».

20. Επειδή, η δεύτερη παρεμβαίνουσα προβάλλει σχετικώς ότι «1. Στην στην παρ. 2.4.1.ζ (σελ. 26) της διακήρυξης του προκείμενου διαγωνισμού ορίζεται ότι «Όλες οι απαιτούμενες δηλώσεις ή Υπεύθυνες Δηλώσεις που περιλαμβάνονται στις προσφορές δεν χρειάζεται να φέρουν θεώρηση γνησίου υπογραφής, και πρέπει να υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο, ήτοι από το ίδιο το φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στο διαγωνισμό ή όταν πρόκειται για εταιρεία από το νόμιμο εκπρόσωπο αυτής. Επιπλέον, απαιτείται, επί ποινή αποκλεισμού, να φέρουν

ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής, η οποία να είναι εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (Ν. 4250/14)». Ενόψει του ανωτέρω όρου της διακήρυξης, σημειώνουμε ότι, όπως παγίως γίνεται δεκτό, οι διατάξεις του κανονιστικού κειμένου του διαγωνισμού που αφορούν, εκτός άλλων, τον τρόπο κατάρτισης των προσφορών και την υποβολή των ζητούμενων δικαιολογητικών, αποτελούν απαραίτατους (άλλως, ουσιώδεις) όρους, απόκλιση από τους οποίους επιφέρει απόρριψη της προσφοράς, στην οποία είναι υποχρεωμένη να προβεί η Διοίκηση, αφού, όπως γίνεται δεκτό, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει (και) την αναθέτουσα Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό (αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης, ΕΑ ΣτΕ 18, 53/2011 κ.ά., ΑΕΠΠ 56, 64, 88, 90/2019 κ.ά.). Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, οι σχετικοί όροι της διακήρυξης αποτελούν έκφανση της αρχής της τυπικότητας, η οποία διέπει τον τρόπο σύνταξης εν γένει των προσφορών στα πλαίσια των διαδικασιών διενέργειας δημόσιων διαγωνισμών και εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, τις ανάγκες διαφάνειας της διαδικασίας, ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησης των προσφορών αλλά και σύγκρισης αυτών μεταξύ τους, αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών κ.λπ. (πρβλ. ΕΑΣτΕ 79/2009, 1285/2008, 1229/2007), επιβάλλει δε (η εν λόγω αρχή) τη σύνταξη των προσφορών σύμφωνα με τις υποδείξεις της αναθέτουσας Αρχής (ΕΑΣτΕ 816/2007, 26/2007). Ως εκ τούτου, προσφορές που δεν πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις, καθίστανται απορριπτέες, ακόμη και στις περιπτώσεις που η διακήρυξη δεν αναφέρει ρητά (αντιθέτως, στη διακήρυξη του διαγωνισμού υπάρχει σχετική ρητή πρόβλεψη) ότι οι απαιτήσεις αυτές τάσσονται επί ποινή αποκλεισμού (ΕΑΣτΕ 79/2009, πρβλ. ΕΑΣτΕ 26/2007, ΑΕΠΠ 1, 2, 5, 9/2019 κ.ά.). Περαιτέρω, όπως σαφώς προκύπτει από τη γραμματική ερμηνεία της πιο πάνω διάταξης της διακήρυξης, οι υπεύθυνες δηλώσεις που υποβάλλονται από τους προσφέροντες, πρέπει μεν να φέρουν ψηφιακή υπογραφή, πλην όμως απαιτείται ως πρόσθετο, υποχρεωτικό στοιχείο του περιεχομένου τους, να αναγράφεται και σε αυτό το κείμενο της υπεύθυνης δήλωσης η ημερομηνία σύνταξής τους, επιπλέον της ημερομηνίας που τίθεται αυτόματα, με τη χρήση της διάταξης δημιουργίας

ηλεκτρονικής υπογραφής. Ως εκ τούτου, η παράλειψη αναγραφής, στο κείμενο της υπεύθυνης δήλωσης, της ημερομηνίας της, δεν μπορεί να αναπληρωθεί από την τιθέμενη ψηφιακή υπογραφή, διότι πρόκειται για επιπλέον στοιχείο, το οποίο απαιτείται ρητά με το κανονιστικό κείμενο του διαγωνισμού. Μάλιστα, τούτο συνάγεται και από τη ρητή απαίτηση, σύμφωνα με την οποία, η ημερομηνία της υπογραφής επί της υπεύθυνης δήλωσης πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να συμπίπτει με αυτή της ψηφιακής υπογραφής. Εν προκειμένω, η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού αφού διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα εταιρία κατέθεσε υπεύθυνες δηλώσεις που δεν φέρουν στο σώμα τους την επιπροσθέτως ζητούμενη ημερομηνία, καθώς έθεσε επ' αυτών μόνο την ψηφιακή της υπογραφή, χωρίς όμως να αναγράψει και επί του κειμένου των υπεύθυνων δηλώσεων «ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής», εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφορά της, τόσο για το Τμήμα Β, ως προς το οποίο συμμετέχει και η Εταιρία μας, όσο και για το τμήμα Γ του διαγωνισμού, για το οποίο επίσης υπέβαλε προσφορά η προσφεύγουσα. Σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί πιο πάνω, η παρατεθείσα αιτιολογία της Επιτροπής είναι απολύτως νόμιμη, αφού, όπως ήδη επισημάνθηκε, από τη γραμματική ερμηνεία της επίμαχης διάταξης της παρ. 2.4.1.ζ της διακήρυξης, συνάγεται ότι η προσθήκη ημερομηνίας στην υπεύθυνη δήλωση, και μάλιστα ταυτόσημης με εκείνη της ψηφιακής υπογραφής, αποτελεί επιπλέον αυτοτελή υποχρέωση των συμμετεχόντων, η έλλειψη της οποίας δεν μπορεί να καλυφθεί από την θέση, μόνης, της ψηφιακής υπογραφής. Υπό τα ως άνω δεδομένα, τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, προβάλλονται κατά πρώτον απαραδέκτως, διότι επιχειρείται μέσω αυτών, πλην όμως ανεπιτυχώς, μέσω της επίκλησης άλλων διατάξεων, η αμφισβήτηση της δεσμευτικότητας του σχετικού όρου της διακήρυξης, παρά την κατηγορηματική του διατύπωση. Πλην όμως, εάν η προσφεύγουσα θεωρούσε ότι η σχετική απαίτηση, δεν τελεί σε συμφωνία προς τις συναφείς διατάξεις του Ν. 4412/2016 ή τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις, όφειλε να προσβάλει τον επίμαχο όρο με προδικαστική προσφυγή (και επί απορρίψεως αυτής, με αίτηση αναστολής ή/ και αίτηση ακυρώσεως). Εφόσον, λοιπόν, η

εταιρία «.....», αντιθέτως, αποδέχθηκε πλήρως και ανεπιφύλακτα όλους ανεξαιρέτως τους όρους της διακήρυξης, επικαλούμενη μάλιστα απόλυτη συμφωνία προς αυτούς κατά την υποβολή της προσφοράς της, δεν μπορεί να αμφισβητήσει παραδεκτά τον επίμαχο όρο της διακήρυξης, επ' ευκαιρία του αποκλεισμού της, αλλά ούτε και η Α.Ε.Π.Π. έχει τη δυνατότητα, κατά το στάδιο εξέτασης της προσφυγής, να παραμερίσει και να μην εφαρμόσει την πιο πάνω διάταξη. Εξάλλου, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδίοχειρη, ή ότι το έγγραφο που υποβάλλεται ηλεκτρονικά και φέρει ψηφιακή υπογραφή, λαμβάνει βέβαιη χρονολογία με την καταχώρισή του στο σύστημα, δεν προβάλλονται λυσιτελώς και, πάντως, στερούνται βασιμότητας, διότι το κρίσιμο εν προκειμένω ζήτημα δεν είναι το εάν η υπεύθυνη δήλωση λαμβάνει βέβαιη χρονολογία με τη θέση επ' αυτής ψηφιακής υπογραφής ή την υποβολή της στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., αλλά το εάν υφίσταται συμμόρφωση προς τον ως άνω ρητό όρο, ο οποίος επιβάλλει, ως υποχρεωτική πρόσθετη διατύπωση την αναγραφή και στο ίδιο το κείμενο της υπεύθυνης δήλωσης της ημερομηνία σύνταξής τους, επιπλέον της ημερομηνίας της ψηφιακής υπογραφής, καθώς και την ταύτιση των δύο ημερομηνιών. Επομένως, ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως απαραδέκτως προβαλλόμενος και, πάντως, ως αβάσιμος».

21. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.1. «Γενικοί όροι υποβολής προσφορών» της Διακήρυξης «... ζ. Όλες οι απαιτούμενες δηλώσεις ή Υπεύθυνες Δηλώσεις που περιλαμβάνονται στις προσφορές δεν χρειάζεται να φέρουν θεώρηση γνησίου υπογραφής, και πρέπει να υπογράφονται ψηφιακά από τους έχοντες υποχρέωση προς τούτο, ήτοι από το ίδιο το φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στο διαγωνισμό ή όταν πρόκειται για εταιρεία από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτής. Επιπλέον, απαιτείται, επί ποινή αποκλεισμού, να φέρουν ημερομηνία ταυτόσημη με αυτή της ψηφιακής υπογραφής τους, η οποία να είναι εντός των τελευταίων τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών (Ν. 4250/14)». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6. «Λόγοι απόρριψης προσφορών» της Διακήρυξης «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης

των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), ... β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης, ... θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης».

22. Επειδή, εκ της γραμματικής ερμηνείας του ως άνω άρθρου 2.4.1. ζ) της Διακήρυξης προκύπτει σαφώς ότι οι υπεύθυνες δηλώσεις των διαγωνιζομένων έπρεπε επί ποινή αποκλεισμού να φέρουν στο σώμα τους ημερομηνία, η οποία έπρεπε να είναι ταυτόσημη με την ημερομηνία της ηλεκτρονικής τους υπογραφής. Εκ της διατύπωσης, δε, του ως άνω άρθρου προκύπτει σαφώς ότι η θέση υπογραφής επί του σώματος των υπευθύνων δηλώσεων αποτελεί διακριτή υποχρέωση από την υποχρέωση ταύτισης της υπογραφής αυτής με την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υπογραφής, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από τις παρεμβαίνουσες. Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν επί ποινή αποκλεισμού να πληρούν την απαίτηση του κατά τα ως άνω σαφούς όρου της Διακήρυξης, ήτοι να θέσουν ημερομηνία στο σώμα των υπευθύνων δηλώσεων, λαμβανομένων μάλιστα υπόψη και των στις σκ. 15 και 16 διαλαμβανομένων.

23. Επειδή, η προσφεύγουσα ουδόλως αμφισβητεί ότι δεν φέρουν στο σώμα τους ημερομηνία, αλλά φέρουν μόνο ψηφιακή υπογραφή, η οποία φέρει ημερομηνία. Συνεπώς, η προσφορά της απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη σε συμφωνία με τον ως άνω σαφή και επί ποινή αποκλεισμού τιθέμενο όρο της Διακήρυξης. Περαιτέρω, οι προβαλλόμενοι με το σχετικό λόγο προσφυγής ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι και δη ως ερειδόμενοι επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, καθώς η προσφορά της προσφεύγουσας δεν απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι οι προσκομισθείσες εκ μέρους της υπεύθυνες

δηλώσεις δεν φέρουν ημερομηνία, όπως υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, αλλά απορρίφθηκε λόγω μη πλήρωσης της κατά τα ως άνω ρητής, σαφούς και επί ποινή αποκλεισμού τιθέμενης απαίτησης του άρθρου 2.4.1. ζ της Διακήρυξης. Επιπροσθέτως, η επίκληση από την προσφεύγουσα αποφάσεων της ΑΕΠΠ γίνεται αλυσιτελώς, καθώς οι σχετικές αποφάσεις έκριναν επί διαφορετικών από το εν προκειμένω κρίσιμο ζήτημα, κανονιστικών και πραγματικών δεδομένων.

24. Συνεπώς ο πρώτος λόγος προσφυγής που αφορά στον αποκλεισμό της προσφεύγουσας είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

25. Επειδή, με το δεύτερο λόγο που αφορά στον αποκλεισμό της από το διαγωνισμό, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι *«Διότι η Αναθέτουσα Αρχή, όλως μη νόμιμα και αβάσιμα απέκλεισε την εταιρεία μας κατά το στάδιο εξέτασης των δικαιολογητικών συμμετοχής - τεχνικής προσφοράς στα πλαίσια του υπό κρίση διαγωνισμού, λόγω δήθεν μη προσκόμισης πιστοποιητικού ISO 14001:2015 ή ισοδύναμου πιστοποιητικού περιβαλλοντικής διαχείρισης. Ειδικότερα, στον υπ' αριθμ. 2.2.7. όρο της υπό κρίση διακήρυξης με τίτλο "Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης" (σελ.20), προβλέπεται ότι: "Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με τα εξής: ... Για την περιβαλλοντική διαχείριση, ο προσφέρων απαιτείται να διαθέτει ISO 14001:2015 ή EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) ή ισοδύναμα πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείρισης." Σε πλήρη συμμόρφωση με τον ανωτέρω όρο της διακήρυξης, λοιπόν, η εταιρεία μας υπέβαλε την υπ' αριθμ. πρωτ. 4944/1.10.2018 Βεβαίωση συμμετοχής σε εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ, η οποία συνιστά ισοδύναμο πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης με το ISO 14001:2015, όπως ακριβώς απαιτεί η διακήρυξη. Και τούτο διότι, όπως αποδεικνύεται από το εν λόγω πιστοποιητικό, η εταιρεία μας έχει προσχωρήσει και τηρεί συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού της , γι' αυτό δε το λόγο έχει λάβει Αριθμό Μητρώουγια την κατηγορία μηχανημάτων και εξοπλισμού μεγάλου μεγέθους. Κατά συνέπεια, η εταιρεία μας απέδειξε πλήρως ότι πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις του όρου 2.2.7 της υπό κρίση*

διακήρυξης, ήτοι τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής αναδόχου. Σε κάθε περίπτωση, το ανωτέρω πιστοποιητικό ακόμη και στην περίπτωση που κριθεί ότι δεν αποτελεί ισοδύναμο προς τα απαιτούμενα της διακήρυξης προς υποβολή με τα δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνική προσφορά της εταιρείας μας, δεν παραβιάζεται καθόλου η Διακήρυξη, ούτε υπάρχει οιαδήποτε πλημμέλεια στην προσφορά μας καθώς, στο παρόν στάδιο, η πλήρωση των κριτηρίων που θέτει η διακήρυξη επιτυγχάνεται, προαποδεικτικά, μέσω της συμπλήρωσης και υποβολής του προβλεπόμενου εκ του Νόμου ΕΕΕΣ, το οποίο, προαποδεικτικά, συνιστά, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα για την πλήρωση των απαιτήσεων που θέτει η διακήρυξη. Τυχόν δε απόδειξη όσων περιλαμβάνονται στο ΕΕΕΣ λαμβάνει χώρα κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο του εκάστοτε έργου. Εξάλλου, ακόμη και σε αυτήν την περίπτωση, το υποβληθέν από την εταιρεία μας Πιστοποιητικό δεν αποδεικνύει ότι δεν πληρούται η σχετική απαίτηση της διακήρυξης. Επειδή σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 της ΕΑΑΔΗΣΥ (Απόφαση 3/24-01-2018 με θέμα «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του Τυποποιημένου Εντύπου Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) και του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)») προβλέπεται ότι: «[...] 2.1

Υποβολή Το ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ συνιστά προκαταρκτική απόδειξη ως προς τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, αντικαθιστώντας την υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων πιστοποιητικών. Κατά συνέπεια, οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν, κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, και την παράλληλη υποβολή των σχετικών πιστοποιητικών/δικαιολογητικών, διότι με τον τρόπο αυτό παρακάμπτεται ο ως άνω κανόνας της προαπόδειξης, που εισάγει ο ν. 4412/2016, με την υποβολή του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ και προκαλείται πρόσθετο διοικητικό βάρος στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων. (βλ. και ΑΕΠΠ 727/2018). Επειδή, κατά την ίδια την κρίση της ΑΕΠΠ, από το νέο σύστημα προκαταρκτικής απόδειξης που επέλεξε να υιοθετήσει ο Έλληνας νομοθέτης του νέου Δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων (άρθρο 79 Ν. 4412/2016 για το ΕΕΕΣ) (ΑΕΠΠ 4ο Κλιμάκιο 150/2017) για τη

γραφειοκρατική αποσυμφόρηση των αρμοδίων Επιτροπών Διαγωνισμών, προκύπτει πως η ηλεκτρονική αρχικά και μεταγενέστερα φυσική προσκόμιση των αντίστοιχων βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης/συστατικών επιστολών δεν ήταν απαραίτητη, για το συγκεκριμένο Στάδιο Α' της αξιολόγησης των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και Τεχνικών Προσφορών του κρίσιμου Διαγωνισμού, αλλά λαμβανομένου υπόψη του υποχρεωτικού σταδίου προκαταρκτικής απόδειξης, τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να υποβληθούν κατά το τελικό Στάδιο των Δικαιολογητικών Κατακύρωσης όπου θα στοιχειοθετηθεί η «αποδεδειγμένη εμπειρία εκτέλεσης» του προσωρινού αναδόχου/προσφέροντα στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση κατά την περιγραφόμενη στη Διακήρυξη διαδικασία (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 41/2018). Επειδή, το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Εγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), παρέχει προαπόδειξη, αντικαθιστώντας τα σχετικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από τις δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 73 έως και 77 του Ν. 4412/2016. Στόχος του ΕΕΕΣ, το οποίο θα πρέπει να είναι ορθώς, ακριβώς και αληθώς συμπληρωμένο, είναι να περιοριστεί η ανάγκη προσκόμισης σημαντικού αριθμού πιστοποιητικών ή άλλων εγγράφων που σχετίζονται με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα κριτήρια επιλογής, με αποτέλεσμα τη δημιουργία προϋποθέσεων ευρύτερης συμμετοχής των ΜΜΕ, λόγω της μείωσης του απαιτούμενου χρόνου προετοιμασίας του φακέλου υποβολής προσφοράς. Η υποβολή του συμπληρωμένου ΕΕΕΣ στα απαιτούμενα από τη διακήρυξη πεδία αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό. Η δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων εκ μέρους του υποψηφίου, κατά τις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 102 του ν.4412/2016, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, εάν επίκειται αποκλεισμός από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς, σύμφωνα με την παρ. 5 του ίδιου άρθρου. (βλ. ΑΕΠΠ 7/2018)».

26. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προβάλλει σχετικώς ότι «Υπέρ της απόρριψης εν μέρει ως αβάσιμης της Προδικαστικής Προσφυγής με ΓΑΚ ΑΕΙ ΙΙ Ι 717/11.06.2019 του οικονομικού φορέα «.....» κατά της αριθ. 29744/29-5-2019 Απόφαση της Υποδιοικήτριας όσον αφορά : ... Β1.2 Η ΙΚΕ

«.....» κατέθεσε ως ισοδύναμο πιστοποιητικό ISO 14001:2015 ή EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) περιβαλλοντικής διαχείρισης Βεβαίωση συμμετοχής σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ η οποία μετά από επικοινωνία με την εταιρεία που χορηγεί την συγκεκριμένη βεβαίωση μας ενημέρωσε ότι αυτή δεν υποκαθιστά ή επέχει θέση πιστοποιητικού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης».

27. Επειδή, η πρώτη παρεμβαίνουσα προβάλλει σχετικώς ότι «B ... 2. Στην προκειμένη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής ορθά κρίθηκε ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε αντίστοιχα πιστοποιητικά για περιβαλλοντική διαχείριση, όπως απαιτείται από τον όρο 2.2.7 της διακήρυξης του διαγωνισμού, και για το λόγο αυτό απέρριψε την προσφορά της και απέκλεισε την εν λόγω εταιρία από το διαγωνισμό. Η προσφεύγουσα αβασίμως ισχυρίζεται με την Προσφυγή της ότι «σε πλήρη συμμόρφωση προς τον ανωτέρω όρο της διακήρυξης, λοιπόν, η εταιρία μας υπέβαλε την υπ' αριθμ. 4944/1.10.2018 Βεβαίωση συμμετοχής σε εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης ΑΗΗΕ, η οποία συνιστά ισοδύναμο πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης με το ISO 14001:2015, όπως ακριβώς απαιτεί η διακήρυξη. Και τούτο διότι, όπως αποδεικνύεται από το εν λόγω πιστοποιητικό, η εταιρεία μας έχει προσχωρήσει και τηρεί συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ειδών ηλεκτρισμού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού της, γι' αυτό δε το λόγο έχει λάβει Αριθμό Μητρώουγια την κατηγορία μηχανημάτων και εξοπλισμού μεγάλου μεγέθους.....». Ωστόσο, οι εν λόγω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν αβάσιμοι καθότι κατά την υποβολή της προσφοράς της δεν υπέβαλε πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO14001:2015 ή EMAS, αλλά ούτε και ισοδύναμο με αυτά πιστοποιητικό. Το πιστοποιητικό που επικαλείται με την προσφυγή της η προσφεύγουσα σε καμία περίπτωση δεν συνιστά ισοδύναμο με ISO14001:2015 ή EMAS πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης, καθότι και από τα διαλαμβανόμενα στην προσφυγή της συνάγεται ότι δεν καλύπτει τις διεργασίες και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληροί ένας οικονομικός φορέας για να λάβει το πιστοποιητικό ισοδύναμο με ISO14001:2015 ή EMAS.

Ειδικότερα, το ISO 14001:2015 είναι διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο για την περιβαλλοντική διαχείριση από τις επιχειρήσεις, το οποίο παρέχει οδηγίες και απαιτούμενα σημεία ελέγχων που πρέπει να εφαρμόζονται στις δραστηριότητες εκείνες που έχουν επίδραση στο περιβάλλον. Η επιχείρηση που διαθέτει πιστοποιητικό περιβαλλοντικής διαχείρισης ISO 14001:2015 πρέπει επιγραμματικά, μεταξύ άλλων: - Να εφαρμόζει συστήματα διαχείρισης για ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα (ΑΝΑΚΛΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΑΕ), μπαταριών (ΑΦΗΣ) και συσκευασιών (Ελληνική Εταιρεία Ανακύκλωσης ΑΕ). - Να καταγράφει και να αξιολογεί τις καταναλώσεις σε ΕΥΔΑΠ, ΔΕΗ, καθώς και τα καύσιμα των εταιρικών αυτοκινήτων και των αναλώσιμων που χρησιμοποιούνται στην εταιρία. - Να συνεργάζεται με προμηθευτές που διαθέτουν συστήματα διαχείρισης των αποβλήτων τους. - Να ενημερώνει τους πελάτες σχετικά με τη διαχείριση των δικών τους αποβλήτων. - Να έχει πιστοποιημένο εξοπλισμό ώστε να περιορίζει το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα. - Να διαθέτει πιστοποιητικά ανελκυστήρων. Από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι το εν λόγω πρότυπο περιβαλλοντικής διαχείρισης περιλαμβάνει διεργασίες, οι οποίες είναι χρήσιμες προς τον φορέα-αναθέτουσα αρχή και συνεπώς είναι απολύτως εύλογο να απαιτείται να προκύπτει η εφαρμογή τους από τον προμηθευτή και όχι από τον κατασκευαστή του προϊόντος. 3. Συνεπώς, από τα προαναφερθέντα συνάγεται ότι υφίσταται πρόδηλη πλημμέλεια στην υποβληθείσα προσφορά της προσφεύγουσας εταιρίας, καθότι παραβιάζονται ρητοί όροι της διακήρυξης του διαγωνισμού, οι οποίοι τίθενται επί ποινή αποκλεισμού του προσφέροντος οικονομικού φορέα και ως εκ τούτου νομίμως με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας εταιρίας».

28. Επειδή, η δεύτερη παρεμβαίνουσα προβάλλει σχετικώς ότι «Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, οι οποίες αποδίδουν τις σχετικές ρυθμίσεις του άρθρου 82 του Ν. 4412/2016, οι υποψήφιοι προς απόδειξη της τήρησης των προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης, είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν πιστοποίηση κατά ISO 14001:2015 ή EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) ή άλλες ισοδύναμες πιστοποιήσεις. Εν προκειμένω, όπως διαπίστωσε και η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού, η εταιρία «.....» δεν διαθέτει

κάποια από τις προβλεπόμενες πιστοποιήσεις για την εφαρμογή προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης, ενώ αυτό επιβεβαιώνεται και από την υπ' αριθ. πρωτ. 4944/1-10-2018 βεβαίωση της εταιρίας «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.» που έχει υποβάλει η προσφεύγουσα με την προσφορά της, σύμφωνα με την οποία η προσφεύγουσα έχει προσχωρήσει στο συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού της εν λόγω εταιρίας, που αφορά όμως μόνον τη διάθεση εξοπλισμού μεγάλου μεγέθους, που δεν έχει πλέον αξία χρήσης ή δεν είναι δεκτικός επισκευής. Συνεπώς, η προσχώρηση της προσφεύγουσας στο πιο πάνω σύστημα διαχείρισης ογκωδών (και μόνο) αποβλήτων ηλεκτρικού ή ηλεκτρονικού εξοπλισμού, δεν συνιστά εφαρμογή προτύπου περιβαλλοντικής διαχείρισης κατά ISO 14001:2015 ή EMAS, ούτε θεωρείται ισοδύναμη αυτών. Τούτο, διότι το μεν ISO 14001:2015 αποτελεί διεθνές πρότυπο για την εφαρμογή ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ), κατά τρόπο ώστε ορισμένη επιχείρηση να επιτυγχάνει τη μείωση της περιβαλλοντικής της επίδρασης και να βελτιώνει συνεχώς την περιβαλλοντική της απόδοση, ενώ το EMAS αποτελεί ένα Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης που αποσκοπεί στη διαρκή οικολογική πρόοδο της οικονομικής δραστηριότητας, υποχρεώνοντας τις επιχειρήσεις σε αξιολόγηση και βελτίωση της οικολογικής απόδοσης των εγκαταστάσεων και λειτουργιών. Είναι λοιπόν προφανές ότι η απλή συμμετοχή της προσφεύγουσας σε σύστημα διάθεσης συγκεκριμένης κατηγορίας αποβλήτων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμη με κανένα από τα δύο αυτά πρότυπα. Ως εκ τούτου, νομίμως αιτιολογείται και κατά το μέρος αυτό η απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας εταιρίας. Εκτός αυτού, όμως, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δεν μπορούσε να στοιχειοθετηθεί λόγος αποκλεισμού της κατά το παρόν στάδιο της διαδικασίας, εφόσον τα πιστοποιητικά κατά ISO 14001:2015 ή EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) ή άλλα ισοδύναμα, αποτελούν δικαιολογητικά που ελέγχονται κατά το τελικό στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ανεξαρτήτως του ότι η ίδια η προσφεύγουσα έχει προσκομίσει το εν λόγω πιστοποιητικό με την προσφορά της, και επομένως νομίμως λαμβάνεται αυτό υπόψη (και) προς το σκοπό

ελέγχου της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής της διακήρυξης, οφείλουμε να σημειώσουμε ότι, όπως έχει κριθεί, η προκαταρκτική απόδειξη που παρέχουν το Ε.Ε.Ε.Σ. και τα λοιπά δικαιολογητικά συμμετοχής, δεν αποκλείουν τον έλεγχο της αλήθειας των δηλουμένων, όταν αυτά αμφισβητούνται είτε από τη Διοίκηση είτε με προδικαστική προσφυγή, με την προβολή συγκεκριμένων ισχυρισμών που θεμελιώνονται ακόμη και σε στοιχεία που ίδιος ο προσφέρων υπέβαλε προώρως (Α.Ε.Π.Π. 231/2017), ενόψει άλλωστε και του ότι, σύμφωνα με το άρθρο 79 παρ. 5 του Ν. 4412/2016, είναι δυνατό να ζητείται από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα από τα δικαιολογητικά που ορίζονται ως μέσα απόδειξης, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Άλλωστε, θα αποτελούσε, απλώς, παράγοντα παρακώλυσης της διαδικασίας η διατήρηση στο διαγωνισμό ορισμένου οικονομικού φορέα, παρότι δεν πληροί ορισμένο κριτήριο επιλογής, με τη δικαιολογία ότι το σχετικό δικαιολογητικό (το οποίο πάντως, δεν αποδεικνύει την εκπλήρωση του κριτηρίου) προσκομίζεται στο στάδιο της κατακύρωσης. Συνεπώς, τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από την εταιρία «.....» είναι απορριπτέα ως προβαλλόμενα αλυσιτελώς αλλά και ως στερούμενα βασιμότητας, διότι, αν και έχει αμφισβητηθεί το παραδεκτό της προσφυγής της για τον πιο πάνω, απολύτως συγκεκριμένο λόγο, δεν έχει επικαλεστεί καν ότι, πέραν της προαναφερθείσας, διαθέτει και άλλη κατάλληλη πιστοποίηση σύμφωνα με τα πιο πάνω πρότυπα, και επομένως θα μπορούσε να προσκομίσει τα σχετικά αποδεικτικά κατά το στάδιο της κατακύρωσης, ώστε να μην εγείρεται προώρως ζήτημα αποκλεισμού της από το διαγωνισμό».

29. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3 «Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά» και ειδικότερα την παράγραφο 2.4.3.2. της Διακήρυξης «2.4.3.2. Η τεχνική προσφορά ψηφιακά υπογεγραμμένη θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις Τεχνικές Προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των

οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Επιπλέον θα πρέπει να συνυποβληθεί το φύλλο συμμόρφωσης του Παραρτήματος III υπογεγραμμένο από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο του Οικονομικού Φορέα (Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου ή Δ/ντα Σύμβουλο ή Διαχειριστή κλπ ή ειδικά εξουσιοδοτημένου εκπρόσωπό τους). Διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή ως αναπόσπαστο μέρος της παρούσας διακήρυξης το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III - Υπόδειγμα τεχνικής προσφοράς - Φύλλο Συμμόρφωσης. Επιπλέον θα πρέπει: ... Β. να επισυναφθούν πιστοποιητικά (του συμμετέχοντος, αλλά και του κατασκευαστή του τελικού προϊόντος) ISO, όπως αυτά ζητούνται στο άρθρο 2.2.7 για το συμμετέχοντα και στις Τεχνικές Προδιαγραφές του Παραρτήματος I της παρούσας, και πλήρη τεκμηριωμένα πιστοποιητικά σήμανσης CE. Συγκεκριμένα, για τον κατασκευαστικό οίκο απαιτείται ISO σειράς 13485 ή ισοδύναμο, με πεδίο πιστοποίησης την κατασκευή και διακίνηση ιατροτεχνολογικών προϊόντων. Να κατατεθούν τα αντίστοιχα πιστοποιητικά/βεβαιώσεις. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει επί ποινή αποκλεισμού να είναι σε ισχύ». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» της Διακήρυξης «Οι οικονομικοί φορείς για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης οφείλουν να συμμορφώνονται με τα εξής: Ο προμηθευτής να εφαρμόζει σύστημα ποιότητας EN ISO 9001:08 (ή νεότερη έκδοση) ή EN ISO 13485 ή ισοδύναμο που βρίσκεται σε ισχύ, με πεδίο πιστοποίησης την διακίνηση ιατροτεχνολογικών προϊόντων. Επιπρόσθετα, να διαθέτει EN ISO 13485 ή ισοδύναμο που βρίσκεται σε ισχύ, με πεδίο πιστοποίησης την τεχνική υποστήριξη ιατροτεχνολογικών προϊόντων. Επίσης, να διαθέτει Βεβαίωση πιστοποιημένου φορέα περί συμμόρφωσης του προμηθευτή με τις Αρχές και Κατευθυντήριες Γραμμές για την ορθή πρακτική διανομής και εξυπηρέτησης (service) ιατροτεχνολογικών προϊόντων, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση ΔΥ8δ/ΓΠ.οικ./1348 (ΦΕΚ 32Α/16-01- 04). Για την περιβαλλοντική διαχείριση, ο προσφέρων απαιτείται να διαθέτει ISO 14001:2015 ή EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) ή ισοδύναμα πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείρισης. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά πρέπει να είναι σε

ισχύ». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» της Διακήρυξης «*Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους ..., 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), ... της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης, ... θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης*».

30. Επειδή, εκ των ως άνω άρθρων της Διακήρυξης προκύπτει ότι οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν επί ποινή αποκλεισμού να υποβάλουν στο φάκελο της τεχνικής τους προσφοράς, όσον αφορά στην περιβαλλοντική διαχείριση, ISO 14001:2015 ή EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) ή ισοδύναμα πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείρισης. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας σύμφωνα με τους οποίους «... στο παρόν στάδιο, η πλήρωση των κριτηρίων που θέτει η διακήρυξη επιτυγχάνεται, προαποδεικτικά, μέσω της συμπλήρωσης και υποβολής του προβλεπόμενου εκ του Νόμου ΕΕΕΣ, ... Τυχόν δε απόδειξη όσων περιλαμβάνονται στο ΕΕΕΣ λαμβάνει χώρα κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης από τον προσωρινό ανάδοχο» είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

31. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 2 του Κανονισμού 2017/1505 της Επιτροπής της 28ης Αυγούστου 2017 για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου (EMAS), το μέρος Α του Παραρτήματος II του Κανονισμού ΕΚ/1221/2009 περιλαμβάνει τις απαιτήσεις που ορίζει το πρότυπο EN ISO 14001:2004 το οποίο αποτελεί τη

βάση των απαιτήσεων για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης του εν λόγω Κανονισμού. Σύμφωνα με το προαναφερόμενο μέρος Α του Παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού ΕΚ/1221/2009 «Οι οργανισμοί που συμμετέχουν στο σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) πληρούν τις απαιτήσεις του ευρωπαϊκού προτύπου EN ISO 14001:2004, οι οποίες καθορίζονται στο κεφάλαιο 4 του προτύπου και παρατίθενται αυτούσιες κατωτέρω:

A. Απαιτήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης

A.1. Γενικές απαιτήσεις Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, τεκμηριώνει, εφαρμόζει, διατηρεί και βελτιώνει διαρκώς ένα σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτού του Διεθνούς Προτύπου και να καθορίζει τον τρόπο ικανοποίησης αυτών των απαιτήσεων. Ο οργανισμός πρέπει να καθορίζει και να τεκμηριώνει το πεδίο εφαρμογής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

A.2. Περιβαλλοντική πολιτική. Η ανώτατη διοίκηση πρέπει να καθορίζει την περιβαλλοντική πολιτική του οργανισμού και να διασφαλίζει, εντός του πεδίου εφαρμογής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, ότι:

- α) είναι κατάλληλη για τη φύση, το μέγεθος και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών του
- β) περιλαμβάνει δέσμευση για διαρκή βελτίωση και πρόληψη της ρύπανσης
- γ) περιλαμβάνει δέσμευση για συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις και άλλες απαιτήσεις που ο οργανισμός έχει ενυπογράφως αποδεχτεί, οι οποίες σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές του πλευρές
- δ) παρέχει το πλαίσιο για τον καθορισμό και την ανασκόπηση των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων
- ε) είναι τεκμηριωμένη, εφαρμόζεται και διατηρείται
- στ) γνωστοποιείται σε όλα τα πρόσωπα που εργάζονται στον οργανισμό ή για λογαριασμό του και
- ζ) είναι διαθέσιμη στο κοινό.

A.3. Σχεδιασμός

A.3.1. Περιβαλλοντικές πλευρές. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες):

- α) για να εντοπίζει τις περιβαλλοντικές πλευρές των δραστηριοτήτων, προϊόντων και υπηρεσιών του εντός του καθορισμένου πεδίου εφαρμογής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης τις οποίες μπορεί να ελέγχει και εκείνες τις οποίες μπορεί να επηρεάζει, λαμβάνοντας υπόψη τα προγραμματισμένα ή νέα έργα, τις νέες ή τροποποιημένες δραστηριότητες, τα νέα ή τροποποιημένα προϊόντα και

υπηρεσίες και β) για να προσδιορίζει εκείνες τις πλευρές που έχουν ή μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (δηλαδή τις σημαντικές περιβαλλοντικές πλευρές). Ο οργανισμός τεκμηριώνει αυτές τις πληροφορίες και να τις επικαιροποιεί. Ο οργανισμός διασφαλίζει ότι οι σημαντικές περιβαλλοντικές πλευρές λαμβάνονται υπόψη κατά την καθιέρωση, εφαρμογή και βελτίωση του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

A.3.2. Νομικές και άλλες απαιτήσεις. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες): α) για να εντοπίζει και να έχει πρόσβαση στις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις και στις άλλες απαιτήσεις που ο Οργανισμός έχει ενυπογράφως αποδεχτεί και που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές του πλευρές και β) για να καθορίζει πώς αυτές οι απαιτήσεις έχουν εφαρμογή στις περιβαλλοντικές του πλευρές. Ο οργανισμός διασφαλίζει ότι οι εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις και οι άλλες απαιτήσεις που ο οργανισμός έχει ενυπογράφως αποδεχτεί λαμβάνονται υπόψη κατά την καθιέρωση, την εφαρμογή και τη βελτίωση του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

A.3.3. Περιβαλλοντικοί σκοποί, στόχοι και πρόγραμμα(τα) Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί τεκμηριωμένους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους στις σχετικές λειτουργίες και επίπεδα εντός του οργανισμού. Οι περιβαλλοντικοί σκοποί και στόχοι πρέπει να είναι μετρήσιμοι, όπου είναι δυνατόν, και σε συμφωνία με την περιβαλλοντική πολιτική, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης για πρόληψη της ρύπανσης, για συνεχή βελτίωση και για συμμόρφωση με τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις και τις άλλες απαιτήσεις που ο οργανισμός έχει ενυπογράφως αποδεχτεί. Κατά την καθιέρωση και την ανασκόπηση των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων, ο οργανισμός λαμβάνει υπόψη τις νομικές απαιτήσεις και τις άλλες απαιτήσεις που ο οργανισμός έχει ενυπογράφως αποδεχτεί, και τις σημαντικές περιβαλλοντικές του πλευρές. Πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις τεχνολογικές του επιλογές, τις οικονομικές, λειτουργικές και επιχειρηματικές του απαιτήσεις, καθώς και τις απόψεις των ενδιαφερομένων μερών. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί πρόγραμμα ή προγράμματα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων του. Το(α) πρόγραμμα(τα) πρέπει να

περιλαμβάνει(ουν):α) καθορισμό των υπευθυνότητων για την επίτευξη των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων στις σχετικές λειτουργίες και επίπεδα εντός του οργανισμού· και β) τα μέσα και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Α.4. Εφαρμογή και λειτουργία Α.4.1. Πόροι, ρόλοι, υπευθυνότητες και αρμοδιότητες. Η διοίκηση πρέπει να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων πόρων για την καθιέρωση, εφαρμογή, διατήρηση και βελτίωση του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης. Οι πόροι περιλαμβάνουν το ανθρώπινο δυναμικό και τα εξειδικευμένα προσόντα, την οργανωτική υποδομή, την τεχνολογία και τους οικονομικούς πόρους. Οι ρόλοι, οι υπευθυνότητες και οι αρμοδιότητες πρέπει να καθορίζονται, να τεκμηριώνονται και να γνωστοποιούνται προκειμένου να εξυπηρετήσουν αποτελεσματικά την περιβαλλοντική διαχείριση. Η ανώτατη διοίκηση του οργανισμού πρέπει να ορίζει συγκεκριμένο(-ους) εκπρόσωπο(-ους) της διοίκησης ο οποίος, ανεξάρτητα από άλλες ευθύνες, πρέπει να έχει καθορισμένο ρόλο, ευθύνες και αρμοδιότητες για: α) να εξασφαλίζει ότι το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης έχει καθιερωθεί, εφαρμόζεται και διατηρείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις αυτού του Διεθνούς Προτύπου· β) να δίνει αναφορά στην ανώτατη διοίκηση σχετικά με την επίδοση του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων εισηγήσεων για βελτίωση, προκειμένου να προβεί σε ανασκόπηση. Α.4.2. Επαγγελματική επάρκεια, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση. Ο οργανισμός διασφαλίζει ότι κάθε πρόσωπο που εργάζεται για λογαριασμό του ή εκ μέρους του και του οποίου η εργασία μπορεί δυνητικά να επιφέρει σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση εντοπισμένη από τον οργανισμό, έχει τη δέουσα επαγγελματική επάρκεια με βάση την κατάλληλη μόρφωση, εκπαίδευση ή εμπειρία και διατηρεί σχετικά αρχεία. Ο οργανισμός εντοπίζει τις ανάγκες εκπαίδευσης που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές του πλευρές και το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισής του. Ο οργανισμός παρέχει εκπαίδευση ή προβαίνει σε άλλες ενέργειες για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών και διατηρεί σχετικά αρχεία. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες) για να ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τα πρόσωπα που εργάζονται στον οργανισμό ή για λογαριασμό του, σχετικά με: α) τη σπουδαιότητα της συμμόρφωσης με την

περιβαλλοντική πολιτική, τις διαδικασίες και τις απαιτήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, β) τις σημαντικές περιβαλλοντικές πλευρές και τις σχετικές τρέχουσες ή δυνητικές επιπτώσεις της εργασίας τους, και τα περιβαλλοντικά οφέλη από τη βελτιωμένη ατομική επίδοση, γ) τους ρόλους και τις ευθύνες τους για την επίτευξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και δ) τις δυνητικές συνέπειες της απόκλισης από τις προκαθορισμένες διαδικασίες.

A.4.3. Επικοινωνία Σχετικά με τις περιβαλλοντικές του πλευρές και το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες), για: α) την εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων επιπέδων και λειτουργιών του οργανισμού, β) τη λήψη, τεκμηρίωση και ανταπόκριση σε σχετικά αιτήματα από ενδιαφερόμενα μέρη εκτός οργανισμού. Ο οργανισμός αποφασίζει αν θα επικοινωνεί προς τα έξω τις σημαντικές περιβαλλοντικές του πλευρές και καταγράφει σε αρχείο την απόφασή του. Εάν η απόφαση για επικοινωνία είναι θετική, ο οργανισμός να καθιερώνει και εφαρμόζει μέθοδο(-ους) για αυτή την εξωτερική επικοινωνία.

A.4.4. Τεκμηρίωση Η τεκμηρίωση του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης περιλαμβάνει: α) την περιβαλλοντική πολιτική, τους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους· β) την περιγραφή του πεδίου εφαρμογής του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης· γ) την περιγραφή των κύριων στοιχείων του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, την αλληλεπίδρασή τους, και παραπομπή στα σχετικά έγγραφα· δ) τα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων, που απαιτούνται από αυτό το Διεθνές πρότυπο και ε) τα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων, που καθορίζονται από τον οργανισμό ως αναγκαία για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό, λειτουργία και έλεγχο των διεργασιών που σχετίζονται με τις σημαντικές περιβαλλοντικές του πλευρές.

A.4.5. Έλεγχος εγγράφων Τα έγγραφα που απαιτούνται από το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και από αυτό το διεθνές πρότυπο πρέπει να είναι ελεγχόμενα. Τα αρχεία είναι έγγραφα ειδικού τύπου και πρέπει να ελέγχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του A.5.4. Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες) για να: α) εγκρίνονται τα έγγραφα ως προς την επάρκειά τους πριν από την

έκδοση· β) ανασκοποούνται και ενημερώνονται τα έγγραφα, όταν απαιτείται, και να επανεγκρίνονται· γ) διασφαλίζεται ότι αναγνωρίζονται οι αλλαγές και η τρέχουσα κατάσταση αναθεώρησης των εγγράφων· δ) διασφαλίζεται ότι οι σχετικές εκδόσεις των εφαρμοστέων εγγράφων είναι διαθέσιμες στα σημεία χρήσης· ε) διασφαλίζεται ότι τα έγγραφα παραμένουν ευανάγνωστα και ευκόλως αναγνωρίσιμα· στ) διασφαλίζεται ότι αναγνωρίζονται τα έγγραφα εξωτερικής προέλευσης που ο οργανισμός καθορίζει ως αναγκαία για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και ότι η διανομή τους ελέγχεται και ζ) προλαμβάνεται η ακούσια χρήση απαρχαιωμένων εγγράφων και εφαρμόζεται κατάλληλη αναγνώριση αυτών που διατηρούνται για οποιονδήποτε λόγο.

A.4.6. Έλεγχος λειτουργίας Ο οργανισμός πρέπει να εντοπίζει και σχεδιάζει εκείνες τις λειτουργίες που συνδέονται με τις αναγνωρισμένες σημαντικές περιβαλλοντικές του πλευρές, σε συμφωνία με την περιβαλλοντική του πολιτική, τους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους του, προκειμένου να διασφαλίζει ότι αυτές οι λειτουργίες υλοποιούνται υπό καθορισμένες συνθήκες, μέσω: α) της καθιέρωσης, εφαρμογής και διατήρησης τεκμηριωμένης(ων) διαδικασίας(ιών) για τον έλεγχο καταστάσεων, όπου η απουσία τους θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλίσεις από την περιβαλλοντική πολιτική, τα ους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους, και β) του καθορισμού κριτηρίων λειτουργίας στην (στις)διαδικασία(-ες) και γ) της καθιέρωσης, εφαρμογής και διατήρησης διαδικασιών που σχετίζονται με τις εντοπισμένες σημαντικές περιβαλλοντικές πλευρές των αγαθών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται από τον οργανισμό και της γνωστοποίησης των εφαρμοστέων διαδικασιών και απαιτήσεων στους προμηθευτές, συμπεριλαμβανομένων των υπεργολάβων.

A.4.7. Ετοιμότητα και ανταπόκριση σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες) για την αναγνώριση των ενδεχόμενων καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης και ενδεχόμενων ατυχημάτων που μπορεί να έχουν επίπτωση στο περιβάλλον και του τρόπου αντιμετώπισης τους. Ο οργανισμός ανταποκρίνεται στις πραγματικές καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης και ατυχήματα και προλαμβάνει ή περιορίζει τις σχετικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ο οργανισμός περιοδικά

ανασκοπεί και, όπου είναι απαραίτητο, αναθεωρεί, τις διαδικασίες ετοιμότητας και ανταπόκρισης σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, ιδιαίτερα, μετά από ατυχήματα ή καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης. Ο οργανισμός επίσης, περιοδικά, δοκιμάζει αυτές τις διαδικασίες, όπου είναι πρακτικά εφικτό.

A.5. Έλεγχος

A.5.1. Παρακολούθηση και μέτρηση Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες) για την παρακολούθηση και μέτρηση, σε τακτική βάση, των βασικών χαρακτηριστικών των λειτουργιών του, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση. Η (οι) διαδικασία(-ες) πρέπει να περιλαμβάνει(-ουν) την τεκμηρίωση της πληροφόρησης για την παρακολούθηση της επίδοσης, τους εφαρμοζόμενους ελέγχους λειτουργίας και τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους του οργανισμού. Ο οργανισμός διασφαλίζει ότι ο εξοπλισμός παρακολούθησης και μέτρησης που χρησιμοποιείται είναι διακριβωμένος ή επαληθεύεται η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων του και συντηρείται. Ο οργανισμός διατηρεί σχετικά αρχεία.

A.5.2. Αξιολόγηση της συμμόρφωσης

A.5.2.1. Σύμφωνα με τη δέσμευσή του για συμμόρφωση, ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες) για την περιοδική αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις εφαρμοστές νομικές απαιτήσεις. Ο οργανισμός τηρεί αρχεία των αποτελεσμάτων των περιοδικών αξιολογήσεων.

A.5.2.2. Ο οργανισμός αξιολογεί τη συμμόρφωση με τις άλλες απαιτήσεις τις οποίες έχει ενυπογράφως αποδεχτεί. Ο οργανισμός δύναται να συνδυάζει αυτή την αξιολόγηση με την αξιολόγηση της νομικής συμμόρφωσης του εδαφίου A.5.2.1 ή ακολουθεί ξεχωριστή διαδικασία(-ες). Ο οργανισμός τηρεί αρχεία των αποτελεσμάτων των περιοδικών αξιολογήσεων.

A.5.3. Μη συμμορφώσεις, διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες Ο οργανισμός πρέπει να καθιερώνει, να εφαρμόζει και να διατηρεί διαδικασία(-ες) για την αντιμετώπιση εντοπισμένων και δυνητικών μη συμμορφώσεων και για την ανάληψη διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών. Η διαδικασία(-ες) καθορίζει τις απαιτήσεις για: α) τον εντοπισμό και τη διόρθωση των μη συμμορφώσεων και την ανάληψη ενεργειών για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων· β) τη διερεύνηση των μη συμμορφώσεων για τον προσδιορισμό των αιτίων και την ανάληψη ενεργειών για την αποφυγή

της επανεμφάνισής τους·γ) την αξιολόγηση της σκοπιμότητας λήψης προληπτικών ενεργειών για δυνητικές μη συμμορφώσεις και την υλοποίηση κατάλληλων ενεργειών που στοχεύουν στην αποφυγή της εμφάνισής τους· δ) την καταγραφή των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες και ε) την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας των λαμβανομένων διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών. Οι ενέργειες που λαμβάνονται πρέπει να είναι ανάλογες της σοβαρότητας των προβλημάτων και των προκαλούμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ο οργανισμός διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται οι απαραίτητες αλλαγές στην τεκμηρίωση του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

A.5.4. Έλεγχος αρχείων Ο οργανισμός καθιερώνει και διατηρεί αρχεία, όπου είναι απαραίτητο, για να αποδεικνύει την επίτευξη αποτελεσμάτων και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και αυτού του διεθνούς προτύπου. Ο οργανισμός καθιερώνει, εφαρμόζει και διατηρεί διαδικασία(-ες) για την αναγνώριση, αποθήκευση, προστασία, ανάκτηση, τον χρόνο διατήρησης και την τελική διάθεση των αρχείων. Τα αρχεία πρέπει να είναι και να παραμένουν ευανάγνωστα, αναγνωρίσιμα και ιχνηλάσιμα.

A.5.5. Εσωτερική επιθεώρηση Ο οργανισμός πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εσωτερικές επιθεωρήσεις του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης διεξάγονται σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα ώστε να: α) προσδιορίζει εάν το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης:— συμμορφώνεται με τα προβλεπόμενα για την περιβαλλοντική διαχείριση, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων του παρόντος διεθνούς προτύπου και— έχει εφαρμοσθεί και διατηρείται σωστά και β) παρέχει στη διοίκηση πληροφόρηση για τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων. Το (τα) πρόγραμμα(-τα) επιθεώρησης πρέπει να σχεδιάζεται, καθιερώνεται, εφαρμόζεται και διατηρείται από τον οργανισμό, λαμβάνοντας υπόψη την περιβαλλοντική σπουδαιότητα των σχετικών λειτουργιών και τα αποτελέσματα προηγούμενων επιθεωρήσεων. Πρέπει να καθιερώνονται, να εφαρμόζονται και να διατηρούνται διαδικασίες επιθεώρησης για να προσδιορίζονται:— οι υπευθυνότητες και οι απαιτήσεις για τον προγραμματισμό και τη διεξαγωγή των επιθεωρήσεων, τη σύνταξη έκθεσης αποτελεσμάτων και τη διατήρηση των σχετικών αρχείων,— τα

κριτήρια, το πεδίο εφαρμογής, η συχνότητα και οι μέθοδοι επιθεώρησης. Η επιλογή των επιθεωρητών και η διεξαγωγή των επιθεωρήσεων πρέπει να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα και την αμεροληψία της επιθεώρησης. Α.6. Ανασκόπηση από τη διοίκηση Η ανώτατη διοίκηση του οργανισμού ανασκοπεί το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα, για να διασφαλίζει τη συνεχιζόμενη καταλληλότητα, επάρκεια και αποτελεσματικότητά του. Η ανασκόπηση περιλαμβάνει την αξιολόγηση ευκαιριών βελτίωσης και τη σκοπιμότητα αλλαγών στο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής πολιτικής και των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων. Πρέπει να διατηρούνται αρχεία ανασκόπησης από τη διοίκηση. Τα δεδομένα εισόδου στην ανασκόπηση από τη διοίκηση περιλαμβάνουν: α) τα αποτελέσματα των εσωτερικών επιθεωρήσεων και των αξιολογήσεων της συμμόρφωσης με τις νομικές απαιτήσεις και τις άλλες απαιτήσεις τις οποίες ο οργανισμός έχει ενυπογράφως αποδεχτεί· β) την επικοινωνία με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των παραπόνων· γ) την περιβαλλοντική επίδοση του οργανισμού· δ) τον βαθμό επίτευξης των περιβαλλοντικών σκοπών και στόχων· ε) την πρόοδο υλοποίησης των διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών· στ) τις επακόλουθες ενέργειες των αποφάσεων προηγούμενων ανασκοπήσεων από τη διοίκηση· ζ) τις αλλαγές συνθηκών, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων σε νομικές και άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές πλευρές του οργανισμού και η) τις προτάσεις βελτίωσης. Τα αποτελέσματα της ανασκόπησης από τη διοίκηση περιλαμβάνουν αποφάσεις και ενέργειες σχετικές με ενδεχόμενες αλλαγές στην περιβαλλοντική πολιτική, στους περιβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους και σε άλλα στοιχεία του συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, σε συμφωνία με τη δέσμευση για συνεχή βελτίωση. Κατάλογος εθνικών οργανισμών τυποποίησης ...».

32. Επειδή, όπως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, αλλά όπως προκύπτει και από το περιεχόμενο του ίδιου του πιστοποιητικού, η προσκομισθείσα από την προσφεύγουσα 4944/01.10.2018 βεβαίωση της εταιρείας βεβαιώνει ότι η προσφεύγουσα έχει προσχωρήσει σε

συλλογικό σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού της, γι' αυτό δε το λόγο έχει λάβει Αριθμό Μητρώουγια την κατηγορία μηχανημάτων και εξοπλισμού μεγάλου μεγέθους. Κατόπιν των ανωτέρω και δυνάμει των στην προηγούμενη σκέψη διαλαμβανόμενων, η ως άνω βεβαίωση που υπέβαλε η προσφεύγουσα δεν αποτελεί πιστοποιητικό ισοδύναμο του ISO 14001:2015 ή του EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) και συνακόλουθα νομίμως και σε συμφωνία με τη Διακήρυξη απορρίφθηκε λόγω μη προσκόμισης του οικείου πιστοποιητικού στην τεχνική της προσφορά. Σε κάθε, δε, περίπτωση, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει συγκεκριμένους ισχυρισμούς προς απόδειξη της ισοδυναμίας του προσκομισθέντος πιστοποιητικού με τα τα ρητώς κατονομαζόμενα ως (διαζευκτικά) απαιτούμενα από τη Διακήρυξη. Συνεπώς, ο σχετικός λόγος της προσφυγής είναι αβάσιμος και απορριπτός.

33. Επειδή, η προσφεύγουσα, περαιτέρω, στρέφεται κατά της αποδοχής των διαγωνιζομένων α), β) (πρώτη παρεμβαίνουσα) και γ) (δεύτερη παρεμβαίνουσα) για το τμήμα Β του διαγωνισμού. Πλην με τους σχετικούς λόγους δεν προκύπτει παράβαση του ίσου μέτρου κρίσης (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 174/2016, 44/2014, 106/2013, 380/2012, 671/2011, 1156, 329/2010, 246/2009 274/2012 και) (πρβλ. Φ. Αρναούτογλου, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του ν. 3886/2010, 2η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, παρ. 141 σελ. 100 και παρ. 368 σελ. 230). Δεδομένων, δε, των κριθέντων ως προς το δεύτερο λόγο της προσφυγή που αφορά στον αποκλεισμό της προσφοράς της προσφεύγουσας, οι προβαλλόμενοι – αφορώντες τη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας κατ' επίκληση της πρόσφατης νομολογίας - λόγοι κατά των προσφορών των παρεμβαίνουσών προβάλλονται αλυσιτελώς, δεδομένου ότι, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται ότι διαθέτει ένα εκ των διαζευκτικά απαιτούμενων από τον επίμαχο όρο της Διακήρυξης πιστοποιητικών για την περιβαλλοντική διαχείριση [ήτοι ISO 14001:2015 ή EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) ή ισοδύναμα πιστοποιητικά περιβαλλοντικής διαχείριση], υφ' οιαδήποτε εκδοχή, δεν θα ήταν δυνατή η ανάθεση της προμήθειας, ως

έχει, στην προσφεύγουσα, καθώς προκύπτει ότι δεν διαθέτει τα απαιτούμενα από τη Διακήρυξη κριτήρια ποιοτικής επιλογής (βλ. Δ.Εφ. Χανίων 13/2019 σκ. 14, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 30/2019, Δ.Εφ.Θεσ. 67/2019, ΑΕΠΠ 702/2019, 668/2019, 242/2019, 36/2019, Ε. Παυλίδου, «οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως του ΣΤΕ», ΕΔΔ, 2 2015, σελ. 249).

34. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να γίνουν δεκτές οι ασκηθείσες παρεμβάσεις κατ' αντίστροφο μέρος.

35. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο ύψους 8.870,97€ που κατέθεσε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις του άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται τις παρεμβάσεις κατ' αντίστροφο μέρος.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου ύψους 8.870,97€.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 15 Ιουλίου 2019 και εκδόθηκε στις 5 Αυγούστου 2019 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Άννα Χριστοδουλάκου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ασπασία Χατζηπασχάλη